

Protecziun da la populaziun Chantun Grischun

Departement für Justiz, Sicherheit und Gesundheit

Departament da giustia, segirezza e sanadad

Dipartimento di giustizia, sicurezza e sanità

Frontispizi: Flum da gera e crudada da grippa 2023, Brinzauls.

Editur: Uffizi da militar e da protecziun civila dal Grischun
Stadi: december 2023/versiun 01

Prefaziun

Exercizi en il Veraina,
november 2023.

En il chantun Grischun s'engaschan var 11 700 persunas sin plaun chantunal e communal per la protecziun da la populaziun. Tenor la definiziun da la Confederaziun sa cumpona la protecziun da la populaziun d'ina cuminanza da las organisaziuns partenarias polizia, pumpiers, fatgs da sanadad, manaschis technics e protecziun civila. Numerusas persunas professiunalas e voluntarias èn mintga di en acziun per la populaziun. Entant che las organisaziuns a glisch blaua sco la polizia, ils pumpiers ed ils servetschs da salvament pon vegnir clamads en acziun di e notg sur il numer 117/118 da la centrala operativa da la Polizia chantunala sco er sur il nr.144 da la Centrala dal clom d'agid sanitar, sustegna la protecziun civila sco segunda squadriglia quests partenaris tar eveniments gronds sco er tar catastrofes e situaziuns d'urgenza. Cun la Lescha davart la protecziun da la populaziun dal chantun Grischun è vegnida stgaffida l'onn 2016 ina basa legala solida cun ina clera repartiziun da las incumbensas en la protecziun da la populaziun. Tut ils partenaris da la protecziun da la populaziun drizzan lur organisaziun sin in'acziun svelta ed adequata.

La protecziun da la populaziun investescha bler en ina buna scolaziun e furmaziun supplementara ed intenziunada da sias persunas appartegnentas. En exercizis regulars entaifer las organisaziuns sco er sur las organisaziuns ora vegnan trenadas acziuns en cas d'eveniments da la natira, da la tecnica e da la societad, e quai en vista al cas da basegn. Acziuns impurtantas ha prestà la protecziun da la populaziun grischuna per exempel tar la bova da Brinzauls, en cas da las malauras a Scuol, en cas da la bova da crappa al Piz Cengalo u tar ils incendis da guaud en la regiun Moesa. Er en cas da numerus eveniments gronds sco per exempel al Forum economic mundial (WEF) annual a Tavau u al maraton da passlung da l'Engiadina stat a disposiziun la protecziun da la populaziun per sustegnair lur realisaziun.

La brochura qua avant maun mussa ils champs d'activitad e las directives da la protecziun da la populaziun grischuna. I duai vegnir mussà il niz social da la protecziun da la populaziun sco sistem da cooperaziun ed el duai vegnir rendì pli enconuscent a la populaziun grischuna.

Peter Peyer

president da la Regenza,
schef dal Departament da giustia,
segirezza e sanadad

Hans Peter Risch

secretari general dal Departament
da giustia, segirezza e sanadad

Pascal Porchet

manader da l'Uffizi da militar
e da protecziun civila,
schef dal Stab directiv chantunal

Bruno Casutt

manader da la protecziun
da la populaziun / servetschs,
vicemanader da l'uffizi

1	Ambient – sfidas per la societad	7
2	Periclitaziuns e ristgas	9
3	Champs d'acziun e directives	11
	Directivas da la protecziun da la populaziun dal Grischun	11
	Tuts sa participeschan cun cleras intenziuns al management integral da las ristgas	14
4	Protecziun da la populaziun	17
	Protecziun da la populaziun sco sistem da cooperaziun	17
	Repartiziun da las incumbensas Confederaziun – chantuns – vischnancas en la protecziun da la populaziun	18
	Incumbensas generalas da la protecziun da la populaziun	20
	Avertiment ed alarm da la populaziun	22
	Partenaris da la protecziun da la populaziun dal Grischun	24
	Polizia chantunala grischuna (Pocha)	24
	Pumpiers (PU)	26
	Fatgs da sanadad (FS)	28
	Uffizi da guaud e privels da la natira (UGP)	29
	Uffizi da construcziun bassa (UCB)	30
	Uffizi per la segirezza da victualias e per la sanadad d'animals (USVA)	31
	Uffizi per la natira e l'ambient (UNA)	32
	AutoDaPosta	33
	Viafier retica (VR)	34
	Protecziun civila (PC)	35
5	Organisaziuns directives	37
	Incumbensas	37
	Situaziuns spezialas ed extraordinarias	37
	Stab directiv chantunal (SDC)	38
	Stabs directivs communals (SDCom)	39
6	Post da coordinaziun da la protecziun da la populaziun	41

1 | Ambient – sfidas per la societad

Il chantun Grischun è la pitga al sidost da la Svizra e s'extenda sur l'entir artg alpin. Ses cunfins parta el cun ils pajais vischins Italia, Austria e Liechtenstein sco er cun ils chantuns Tessin, Uri, Glaruna e Son Gagl. Cun 701 km ha il Grischun il cunfin il pli lung envers l'exteriur e cun 7105 km² è el il chantun il pli grond da la Svizra. Cun var 202'509 abitantas ed abitants è il Grischun il medem mument il chantun il pli pauc populà da la Svizra. La spessezza da la populaziun importa 28 persunas per kilometer quadrat. Politicamain è il Grischun structurà en var 100 vischnancas che vegnan cumpigliadas en 11 regiuns. Da sias 150 vals, ch'èn er anc pauc populadas, resultan per part lungas vias d'acziun per las organisaziuns a glisch blaua.

Pervia da sia extensiun, la topografia muntagnarda e las relaziuns climaticas spezialas è il chantun Grischun expost fermamain a privels da la natira sco malauras, lavinas, crudadas da crappa e bovas u incendis da guaud. Schebain che la protecziun da la populaziun è organisada e trenada bain, sto ella s'adattar permanentamain a las periclitaziuns midantas.

Orientaziun a las medias da la Polizia chantunala dal Grischun e da l'Armada svizra davart las mesiras da segirezza al WEF, 13 da schaner 2023.

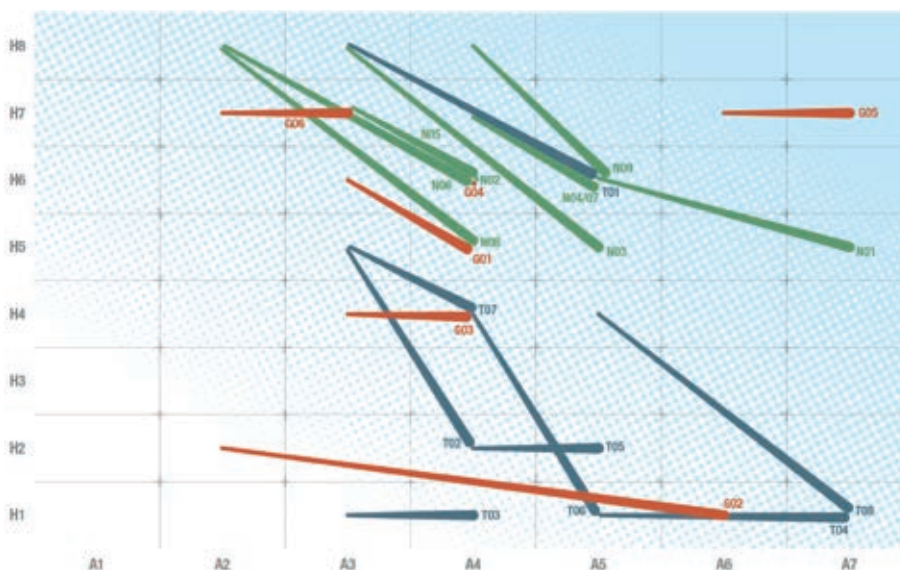
Malaura a Mustér, aclaun Disla, october 2020.

2 | Periclitaziuns e ristgas

En il rom da l'analisa da las periclitaziuns chantunalas èn vegnidas eruidas gia l'onn 2014 23 periclitaziuns ch'èn relevantas per il chantun Grischun: nov periclitaziuns che resultan da la natira, otg che resultan da la tecnica e sis che resultan da la societad. En quest connex han ins erui las periclitaziuns relevantas per il chantun che fissan – en cas ch'ellas capitassan – ina sfida per tut il chantun, ed ins ha giuditgà la ristga che vegn dad ellas. La ristga vegn calculada a maun da la dumonda, quant savens ch'ella capita ed a maun da la dimensiun potenziala dal donn ch'ina periclitaziun chaschunass. En ina matrix vegnan mussadas las ristgas eruidas e sin basa da quai vegnan preschentadas e realisadas mesiras adattadas per las reducir. Malgrà che periclitaziuns da la natira capitavan savens, è la ristga che deriva dad ellas relativamain pitschna per la singula persuna, perquai che la dimensiun dal donn resta per regla survesaivla tar questas periclitaziuns. Pervia da quai è ina pandemia la ristga la pli gronda per il Grischun. Ina interrupziun dal provediment d'electricitad da lunga durada che pertutga grondas parts dal Grischun è pervia dals gronds custs consecutivs er ina ristga fitg gronda.

Matrix da ristgas da l'analisa da las periclitaziuns chantunalas, fasa I

Pagina sanestra: Malauras Spleia, 2019.

Scenari

Frequenza H e dimensiun A

Periclitaziuns che resultan da la natira N:

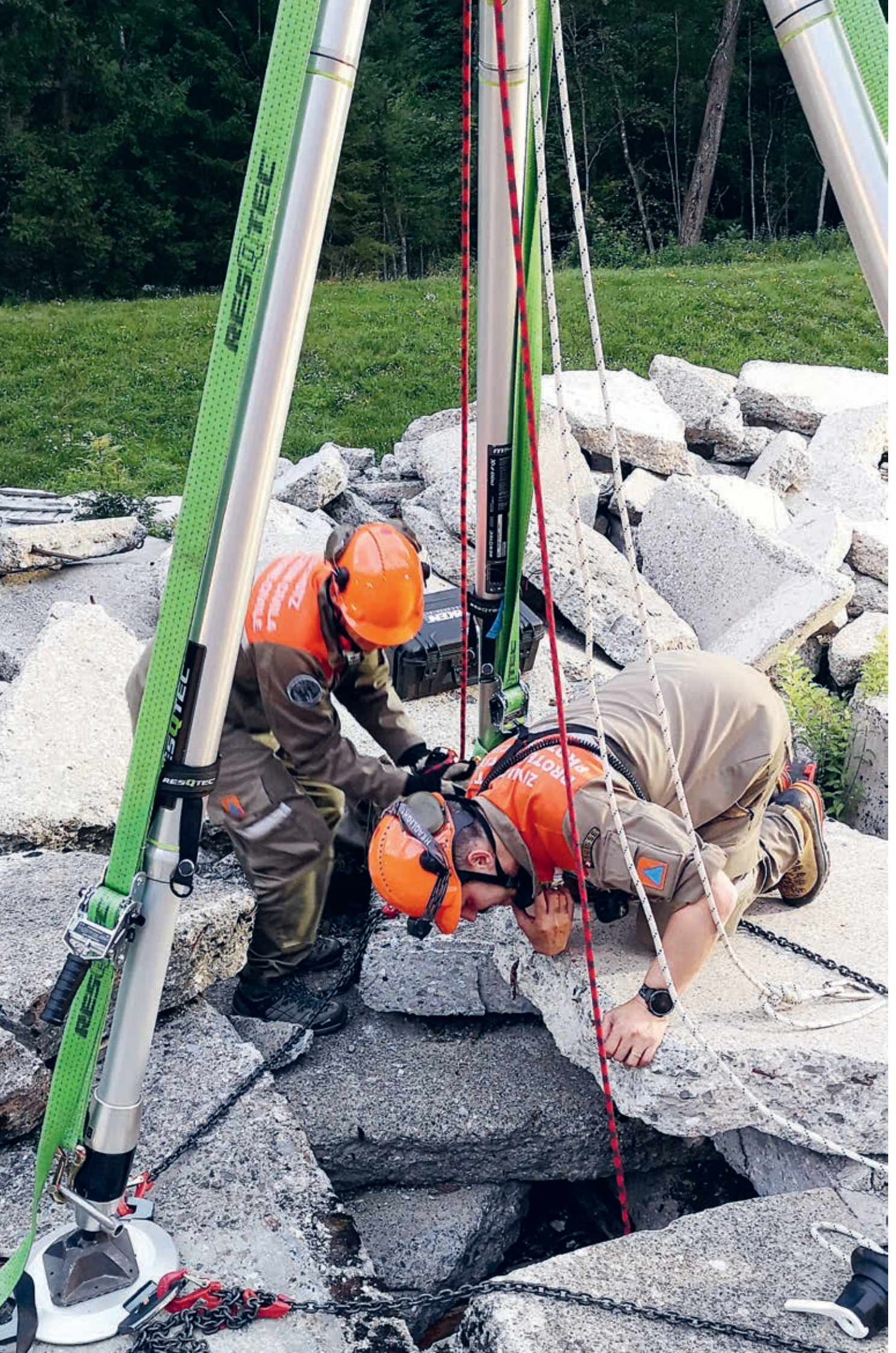
- 01 terratrembel | 02 aua gronda | 03 bova da glitta
- 04 lavinas da naiv | 05 navaglias abundantas
- 06 crudada da crappa/da blocca/da grippa
- 07 stemprà | 08 setgira/incendi da guaud
- 09 malaurea

Periclitaziuns che resultan da la tecnica T:

- 01 interrupziun dal provediment d'electricitad
- 02 interrupziun da l'infrastructura da distribuziun, gas
- 03 accident cun rauba privlusa, binari | 04 accident implant nuclear | 05 incap relevant manaschi C
- 06 accident da traffic sin via/cun rauba privlusa
- 07 accident, tren da persunas | 08 incap relevant, implant d'accumulaziun

Periclitaziuns che resultan da la societad G:

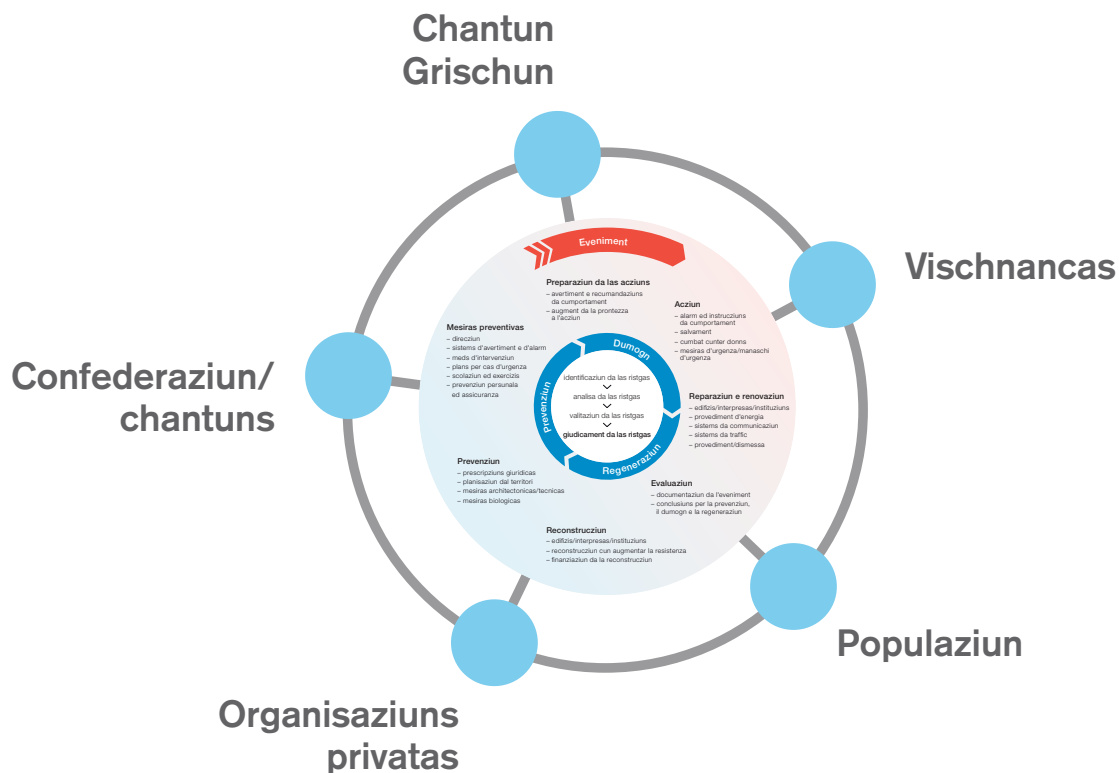
- 01 amoc | 02 attentat B | 03 eveniment, occurrenza gronda | 04 unda da fugitivs | 05 epidemia/pandemia | 06 epidemia d'animals

3 | Champs d'acziun e directives

Directivas da la protecziun da la populaziun dal Grischun

- ▶ Chantun e vischnancas porschan ina segirezza adequata cunter privels
- ▶ Integrasiun d'organisaziuns privatas sco er da la scienza e da l'economia
- ▶ Integrasiun e dialog cun la populaziun
- ▶ Rinforzar en la populaziun l'atgna responsabladad e la solidaritad
- ▶ Dar gronda paiza a la cooperaziun cun auters chantuns e cun la Confederaziun
- ▶ Tuts sa participeschan cun cleras intenziuns al management integral da las ristgas

Chantun e vischnancas porschan ina segirezza adeguata cunter privels

Ina segirezza adeguata premetta in chantun ch'è abel da resister, da sa regerener e da s'adattar ed er vischnancas che san far il medem. Tuts prestan lur contribuziun a la segirezza e procuran ch'ella vegn mantegnida. Pli conscient e pli competent ch'ins s'occupa da ristgas e meglier che nus essan preparads per catastrofes e situaziuns d'urgenza. Sco expressiun da lur responsabladad envers la communidad ston tuts agir en atgna responsabladad en lur champ d'activitad en quai ch'els prestan lur contribuziun per reducir donnas e ristgas. La communidad accepta e porta las ristgas restantas en moda solidarica. Dal mantegniment da la solidaritad e da l'equiliber tranter l'atgna responsabladad e la solidaritad èsi d'avair quità.

Integraziun d'organisaziuns privatas sco er da la scienza e da l'economia

En ils secturs provediment, dumogn e reconstrucziun en cas da catastrofes e da situaziuns d'urgenza è la protecziun da la populaziun grischuna dependenta en blers fatgs er d'organisaziuns privatas, da la scienza e da l'economia, sco che eveniments mussan adina puspè. Las organisaziuns privatas èn, per numnar en moda betg definitiva in pèr exempels: il Salvament alpin svizzer (secziun GR), las interpresas da construcziun grischunas cun la Societad grischuna dals impressaris constructurs (SGIC), las ovras electricas, il Club alpin svizzer (CAS Rezia), la Guardia aviatica svizra da salvament (Rega), interpresas da transport cun helicopter privatas, la Societad svizra per chauns d'encurir e da salvament (REDOG), la Swisscom e bleras autras pli. Er en il sector da la scienza e da l'economia avain nus ina gronda savida fundada en noss chantun. Impurtant èsi che tut las organisaziuns vegnian integradas er gia en la planisaziun preventiva.

Integraziun e dialog cun la populaziun

Dals eveniments dals ultims onns avain nus emprendì che la populaziun sto en mintga cas vegnir integrada ed infurmada d'in cuntin per dumagnar meglier ina crisa. Per quest intent vegnan utilisads differents chanals per garantir ina communicaziun unifurma e – pli bain pussaivel – cumpletta e senza largias.

Cun dumagnar las consequenzas da la gronda bova da crappa al Piz Cengalo en la Bregaglia è l'agid al commando vegni garanti da la protecziun civila.

Il georadar vi da la costa visavi a la bova da Brinzauls furnescha datas impurtantas per valitar la situaziun.

Rinforzar l'atgna responsabladad e la solidaritad en la populaziun

Betg sco ultim èn tut las burgaisas e tut ils burgais er involvids sezs en moda relevanta en la protecziun da la populaziun, essend ch'ellas ed els sa participeschan en atgna responsabladad en in rom raschunaivel vi da las mesiras preventivas persunalas. Ina buna preparaziun per situaziuns d'urgenza e per eveniments da donn pussaivels augmenta considerablamain la capacitad da perseveranza, pussibilitescha d'evitar privels ed augmenta la segirezza da mintga singula persuna. Quai vul er dir da s'occupar solidaricamain da ses conumans (p.ex. infurmar ils vischins en cas d'in alarm da sirenas).

Dar gronda paisa a la cooperaziun cun auters chantuns e cun la Confederaziun

Tut tenor l'eveniment pon las resursas da persunal e da material daventar stgarsas ed i pon er mancar forzas d'acziun. Per quest motiv ston cunvegnas interchantunales vegnir concludidas, examinadas ed adattadas d'in cuntin. Er la collavuraziun cun servetschs federals, en spezial cun l'Uffizi federal da protecziun da la populaziun (UFPP), tar il qual è domicilià il Stab federal Protecziun da la populaziun, sto vegnir scolada e meglierada permanentamain. Er en il sector dal sustegn subsidiar tras l'Armada sto la cooperaziun cun la Divisiun territoriala 3 e cun il Stab territorial chantunal da colliaziun vegnir examinada ed optimada regularmain. Ultra da quai han ils ultims onns mussà en il sector da la migraziun che l'Uffizi federal da la duana e da la segirezza dals cunfins (UDSC) è in partenari important sin plaun federal.

Sirenas staziunaras per alarmar la populaziun.

EVITAR PRIVELS

Impurtant èsi da giuditgar la situaziun tar activitads en la professiun ed en il temp liber e da planisar activitads da preferenza en spazis cun paucs privels. Tavlas d'infurmaziun e da privels e scumonds d'access d'autoritads ston en mintga cas vegnir respectads ed observads. Edifizis ed infrastructuras vegnan erigids ed utilisads tegnend quint da las ristgas. Avant e durant eveniments sa cumportan persunas en ina moda che correspunda al privel.

«BUN CUSSEGL – PROVISIUN DA RESERVA»

Questa maxima vala però en il fratemp dapi passa 50 onns, ma ella è anc adina gista ed impurtanta. Ina reserva d'aua minerala (baiver è pli impurtant che mangiar!), da rauba da consum essenziala, da medicaments sco er da battarias per il cas che la telefonia ed il provediment d'electricitad na funcziunian betg pli meglierescha l'atgna abilitad d'agir e gida a superar eventualas stretgas en il provediment.

Tuts sa participeschan cun cleras intenziuns al management integral da las ristgas

Il management integral da las ristgas examinescha tut ils privels, mesira ristgas cun scalas cumparegliablas, tracta tut las ristgas en moda cumparegliabla, participescha tut ils acturs e tut las parts pertutgadas e considerescha mesiras pussaivlas integrond tut ils aspects da la duraivladad.

Cun etablir in management constant da las ristgas en la protecziun da la populaziun grischuna duain vegnir sensibilisads tut ils acturs, cuntanschida ina chapientscha cuminaivla davart il tractament da ristgas e promovì il dialog da ristga tranter tut ils partenaris da la protecziun da la populaziun, ils posts involvids sco er la populaziun. Il barat tranter ils acturs tenor il motto «Conu-scher chaus en crisas» (CCC) è in factur da success decisiv per dumagnar eveniments cun cleras intenziuns.

Management integral da las ristgas

In management da las ristgas constant ed etablì pussibilitescha ultra da quai d'impunder en moda efficazia las resursas materialas ed ils meds finanzials limitads en tut ils secturs e da proteger uschia er a lunga vista la populaziun e sia basa d'existenza en il chantun. El permetta er da render transparentas las ristgas ineliminablas che restan, da las communitgar en moda chapaivla a la populaziun grischuna e da la sensibilisar uschia per il provediment individual.

Il management da las ristgas constant sto er vegnir chapì sco reacziun a la complexitad creschenta da las differentas ristgas ed a la dimensiun dals donns. Ultra da quai duai esser pli bain pussaivel da chattar soluziuns efficazias e conscientas da las ristgas en quai che concerna la prevenziun, il dumogn d'eveniments e la fasa da reconstrucziun che suonda.

«Nus essan ina societad cumpetenta areguard ristgas – en moda conscienta ed orientada al futur tractain nus ensemen ristgas da tut ils secturs da privel».

Cunvegrientscha concernent l'acziun pumpiers – protecziun civila.

Incendi da cultira/da guaud a Barnard, Borgonovo (Comune di Bregaglia, Promontogno): Ils pumpiers preparan batschigls d'aua per il helicopter da stizzar, 2011.

Sche la terra trembla u sche lavinas da grippa crodan giu en la val, vegnan ils chauns da salvament da REDOG en acziun ensemen cun il salvament en profunditads da la protecziun civila.

Model «Management integral da las ristgas»
 Uffizi federal da protecziun da la populaziun, 2019

4 | Protecziun da la populaziun

Protecziun da la populaziun sco sistem da cooperaziun

La politica da segirezza svizra ha la finamira da proteger la populaziun cunter smanatschas e privels. La protecziun da la populaziun è in dals sis instruments da la politica da segirezza svizra (armada, protecziun da la populaziun, servetsch d'infurmaziun, polizia, administraziun da duana, servetsch civil).

L'incumbensa da la protecziun da la populaziun è – tenor la definiziun da la Confederaziun – la protecziun da la populaziun e da sias basas d'existenza en cas da catastrofas ed en situaziuns d'urgenza sco er en cas d'in conflict armà.

La protecziun da la populaziun grischuna è organisada en in sistem da cooperaziun che consista da la Polizia chantunala, dals corps da pumpiers, dals fatgs da sanadad, da l'Uffizi da guaud e privels da la natira, da l'Uffizi per la natira e l'ambient, da l'Uffizi da construcziun bassa, da l'Uffizi per la segirezza da victualias e per la sanadad d'animals e da l'Uffizi da militar e da protecziun civila. Mintga organisaziun partenaria ha ses agens champs d'incumbensas. In organ directiv cuminaivel maina e coordinescha las organisaziuns partenarias en il cas d'acziun. Tut tenor l'eveniment pon vegnir clamads ulteriurs uffizis ed organisaziuns privatas.

Eveniments quotidianis sco incendis pli pitschens u accidents da traffic vegnan dumagnads da la polizia, dals pumpiers e dals servetschs da salvament sanitar. En cas d'eveniments pli gronds vegn clamà en acziun l'entir sistem da cooperaziun da la protecziun da la populaziun.

Cunvegrientscha polizia – protecziun civila – sanidad, exercizi en il tunnel dal Veraina, 2023.

Bova da glietta en la Val Parghera a Domat cun punt provisorica sur la via chantunala, 2013.

Repartiziun da las incumbensas Confederaziun – chantuns – vischnancas en la protecziun da la populaziun

Tenor la Lescha federala davart la protecziun da la populaziun e la protecziun civila portan ils chantuns la responsabladad per la protecziun da la populaziun. En quest connex ha la Confederaziun cunzunt ina funcziun da coordinaziun e da sustegn. Il chantun Grischun ademplescha sia responsabladad cun integrar las vischnancas e regla las obligaziuns per tut ils stgalims en basas legalas. En quest connex conceda el a las vischnancas in grond champ da responsabladad e blera libertad d'agir, per che tuts ensemen sajan capabels da dumagnar las grondas sfidas da la preparaziun, dal dumogn e da la regeneraziun sin tut ils stgalims.

Per mesurar lieus d'accident e lieus dal delict, per sgols da scleriment e da surveglianza sco er per la tschertga da persunas sparidas èn dronas in med d'agid cumprovà en il mintgadi da la polizia.

Protecziun da la populaziun

Organ directiv cuminaivel

polizia

pumpiers

fatgs da sanadad

protecziun civila

manaschis technics

Commembers da la protecziun civila da Turitg, Son Gagl e Grischun sustegnan ensemen ils campiunadis mundials da skis alpin FIS 2017 a San Murezzan.

En cas d'eveniments da donns gronds entran cuminaivlamain en acziun las organisaziuns a glisch blava e la protecziun civila. La direcziun da l'acziun en la fasa acuta surpiglia la Polizia chantunala.

Persunas spezialisadas da la guardia d'epidemias tar la decontaminaziun d'in manaschi puril, atun 2019.

Pumpiers e protecziun civila sa preparan cuminaivlamain per lur acziuns.

Incumbensas generalas da la protecziun da la populaziun

Analisa chantunala da las periclitaziuns KATAPLAN

Per pudair sustegnair ils chantuns tar la realisaziun d'ina analisa cumplessiva dals privels e tar la planisaziun da las mesiras sin basa da las ristgas ha l'Uffizi federal da protecziun da la populaziun (UFPP) sviluppà il mussavia KATAPLAN. Cun quel duai vegnir cuntanschì che la prevenziun ed il dumogn d'eveniments en situaziuns extraordinarias possian vegnir planisads adequatamain. Il mussavia KATAPLAN cuntegna in agir sistematic per eruir las mesiras per reducir en moda uschè efficazia e sistematica sco pussaivel las ristgas che resultan da periclitaziuns identificadas:

- ▶ Analisa da las periclitaziuns ed eruida da las ristgas che resultan ordlonder. Las ristgas vegnan cumparegliadas ina cun l'autra e lur relevanza vegn giuditgada.
- ▶ Evaluaziun da mesiras per reducir questas ristgas.
- ▶ Decisiun politica, tge mesiras che duain vegnir realisadas e tge ristgas che duain vegnir toleradas.

L'analisa da las periclitaziuns elavurada dal chantun Grischun pussibilitescha al chantun da priorisar – tar resursas limitadas – las periclitaziuns che vegnan supponidas. Dumondas en connex cun la dimensiun da las mesiras che ston vegnir prendidas sa laschan responder uschia sin fundament da basas objectivadas.

Analisa communal da las periclitaziuns

La Lescha davart la protecziun da la populaziun en il chantun Grischun attribuescha en l'art. 7 al. 1 a las vischnancas la responsabladad areguard il provediment en cas da situaziuns spezialas ed extraordinarias sin lur territori communal. Sco er il chantun è mintga vischnanca obligada da far in'analisa communal da las periclitaziuns. La finamira da l'analisa communal da las periclitaziuns è quella da fixar las periclitaziuns ch'èn relevantas per la vischnanca e da documentar ils resultats en in rapport. Sa basond sin quella vegnan definidas mesiras per eliminar eventuels deficits. Pervia da l'augment da la spessezza da la populaziun e perquai che las valurs materials èn daventadas pli grondas durant ils ultims onns, èn las vischnancas confruntadas adina pli savens cun potenzials da ristgas creschents e cun summas da donns pli grondas en cas d'in eveniment. Sch'ils agens meds d'agid e quels da las vischnancas vischinas na bastan betg, pon ellas dumandar il chantun per ulteriurs meds d'agid.

Furmaziun supplementara dal Stab directiv chantunal davart il tema revisiun da l'analisa da las periclitaziuns chantunala, 28 da november 2023.

Grondas navaglias cun rempars da lavinas plains, Breil 2018.

La direcziun generala dal project da l'analisa communal da las periclitaziuns surpiglia en il chantun Grischun l'Uffizi da militar e da protecziun civila sco er la vischnanca en stretga collavuraziun cun l'Assicuranza d'edifizis dal Grischun (GVG) e l'Uffizi da guaud e privels da la natira (UGP). La vischnanca metta en pe ina grupp da lavur da spezialistas e spezialists sco er da differentas persunas da la politica e da l'administraziun. Uschia pon ins purtar las enconuschientschas ch'èn avant maun il meglier pussaivel en il process da lavur.

Protecziun d'infrastructuras criticas

La societad moderna dependa en il mintgadi da differentes servetschs ed infrastructuras, per ch'il provediment da la populaziun funcziunia senza incaps. In pèr dad ellas èn d'importanza essenziala; ins discorra qua d'infrastructuras criticas. Ultra da las infrastructuras architectonicas sco ovras electricas, vias da transport e raits da comunicaziun tutgan er ils partenaris da la protecziun da la populaziun tar las infrastructuras criticas. Ina interrupziun avess consequenzas gravantas per tut la populaziun. La funcziunalitad da questas infrastructuras sto pia esser garantida er en temps da crisa.

Mast cun lingias d'alta tensiun sin il Pass dal Gottard cun spelms ed ina turbina da vent, 2022.

Avertiment ed alarm da la populaziun

Da tut temp pon succeder en il Grischun catastrofes cun in temp d'alarm fitg curt u senza temp d'alarm. En tut il chantun dispora il Grischun d'ina rait da sirenas, cun las qualas la populaziun periclitada po vegnir alarmada. Suent l'alarm general vegn adina emessa ina infurmaziun via radio. Las autoritads e las organisaziuns d'acziun sa fidan però er da l'atgna responsabladad da las burgaisas e dals burgais. I vegn recumandà d'adina avair pinà in radio che funcziuna cun battarias inclusiv battarias da reserva. Impurtanta è er adina l'infurmaziun dal vischinadi.

Per ch'i possa vegnir reagì correspudentamain ad ina catastrofa u ad ina situaziun d'urgenza, èsi essenzial d'alarmar la populaziun ad ura. Sche la populaziun è periclitada, vegn activà l'alarm general. Sche la periclitaziun deriva d'in implant da serra, resuna l'alarm d'aua en las regiuns pertutgadas. Da las totalmain 335 sirenas installadas fixamain en il chantun èn passa 123 construidas uschia ch'ellas pon laschar strasunar er in alarm d'aua. Vitiers vegnan anc 105 sirenas mobilas tar ils partenaris da la protecziun da la populaziun. En in test che ha lieu mintga onn l'emprima mesemna dal favrer vegn controllada la funcziunalitad da tut las sirenas.

Sch'in privel direct deriva d'in implant da serra, vegn la populaziun da la regiun d'inundaziun alarmada da princip l'emprim cun l'alarm general e pir en in segund pass cun l'alarm d'aua, per ch'ella possa s'evacuar. En cas d'ina gronda urgenza po però vegnir activà directamain l'alarm d'aua. En quest cas vegn l'alarm d'aua repetì ina giada suenter tschintg minuts.

Plans d'inundaziun

En il chantun sa chattan 16 implants d'accumulaziun gronds cun ina capacitad da passa 2 milliuns meters cubics. Per tut ils implants d'accumulaziun èn vegnidas fatgas chartas d'inundaziun. Sin basa da questas chartas èn vegnids fatgs ils plans da fugia correspundents per la populaziun da las regiuns pertutgadas. Ils plans da fugia pon vegnir consultads sin la suandanta pagina d'internet: www.gr.ch.

Allgemeiner Alarm

Wasseralarm

Segns d'alarm ed instrucziun
da cumportament.

Alarm sur alertswiss

Cumplettond ils chanals d'alarm e d'infurmaziun existents, sirenas e radio, vegnan derasads alarms, avertiments ed infurmaziuns sur alertswiss (in'app per il telefonin). Cun l'app «Alertswiss» succeda l'alarm e l'infurmaziun da la populaziun di e notg en cas d'in eveniment. En cas d'urgenza vegnan recumandaziuns dadas per «push» directamain sin il telefonin. I dat er la pussaivladad da far in plan d'urgenza individual per l'agen dachasa.

www.alert.swiss

L'Uffizi da militar e da protecziun civila porscha a las vischnancas er in servetsch d'avertiment per SMS. En cas d'in privel u d'in eveniment vegn la populaziun infurmada da la vischnanca per SMS. Quest sistem è vegnì duvrà per l'emprima giada a Bondo. Suentar la bova da crappa dal Piz Cengalo è la populaziun vegnida avertida uschia ad ura d'ulteriuras bovas.

Protecziun cunter privels / planisaziun da l'attribuziun

Il chantun Grischun dispona da var 285 000 plazzas protegidas che sa chattan en var 11 250 locals da protecziun publics e privats. Ils locals da protecziun dastgan vegnir duvrads – cun resalvas – per «auters intents che la protecziun civila». Els ston però adina esser accessibels e prunts e pudair vegnir drizzads en entaifer dis, sche las autoritads ordineschan quai. Cun la controlla periodica dals locals da protecziun (CPL) che vegn fatga mintga 10 onns da l'Uffizi da militar e da protecziun civila vegn garantida la disponibladad per il diever. Quella serva er al mantegniment da la valur. Ina planisaziun da l'attribuziun da la populaziun ad in local da protecziun è fatga e vegn actualisada permanentamain da l'Uffizi da militar e da protecziun civila.

L'obligaziun da construir in local da protecziun è reglada en la Lescha federala davart la protecziun da la populaziun e la protecziun civila. Quella n'ha subì dapi l'onn 1966, fin ad in pèr detagls technics, praticamain naginas midadas.

Lai d'accumulaziun Zervreila.

Partenaris da la protecziun da la populaziun dal Grischun

Polizia chantunala grischuna (Pocha)

Cun la visiun «Nus faschain segir il Grischun» s'engascha la Polizia chantunala dal Grischun activamain per in chantun segir. Ella fa sias prestaziuns en ils champs da fatschenta strategics, numnadamain segirezza publica, cumbat cunter la criminalitad e segirezza dal traffic. Las cumpetenzas centralas da la Polizia chantunala sa chattan en la direcziun ed en il sector da la polizia giudiziala e da la polizia da segirezza: direcziun en l'acziun, defensiu da privels e persecuziun penala. En spezial areguard la protecziun da la populaziun gioga la direcziun en l'acziun da la polizia ina rolla centrala. En cas dal dumogn d'eveniments spontans, d'acziuns planisablas, d'eveniments d'urgenza en collavuraziun cun las organisaziuns a glisch blaua ed ils partenaris sco er en cas d'occurenzas en il sector da la polizia da segirezza furma la Polizia chantunala dal Grischun organisaziuns directivas ch'èn independentas da sias structuradas originaras.

Centrala d'acziuns da la Polizia chantunala dal Grischun.

Incumbensas

Las incumbensas da la Polizia chantunala dal Grischun èn regladas tranter auter en l'art. 2 da la Lescha da polizia dal chantun Grischun:

- ▶ Ella prenda mesiras per percorscher, impedir ed eliminar tant privels per ils umans, ils animals e l'ambient sco er fatgs u disturbis da la segirezza publica e da l'urden public;
- ▶ Ella ha la funcziun d'ina polizia giudiziala e prenda mesiras per impedir e cumbatter fatgs penals;
- ▶ Ella fa ils scleriments necessaris gia avant che cumenzar cun las retschertgas da la polizia giudiziala u per la defensiu cunter privels;
- ▶ Ella procura per ina surveglianza e direcziun adequata dal traffic sin via e prenda mesiras per la prevenziun d'accidents e per quietar il traffic;
- ▶ Ella gida umans ch'èn directamain periclitads areguard il corp e la vita u ch'èn autramain en privel;
- ▶ Ella garantescha la direcziun da l'acziun, sch'in accident u in cas d'urgenza pretenda l'acziun da polizia, da pumpiers e d'ulteriuras organizaziuns;
- ▶ Ella porscha sustegn da polizia tar occurrenzas grondas; ella po surpigliar la direcziun da l'acziun;
- ▶ Ella ademplescha autras incumbensas che l'èn surdadas tras la legislaziun.

«Segirezza en il Grischun, per las abitantas ed ils abitants, per ils giasts da vacanzas, per las participantas ed ils participants dal congress sco er per passantas e passants, quietezza ed urden per tuts.»

Per quai procuran var 530 collavuraturas e collavuratur da la Polizia chantunala dal Grischun, che sa distinguan tras cumpetenza professiunala e sociala en ils champs d'incumbensas multifars.

Polizista chantunala, polizist chantunal: ina professiun cun sfidas tranter blers champs da tensiun ed ina incumbensa pretensiusa en il servetsch da nossa cuminanza.

Plazza d'atterrament externa temporara (heliport) per sgols da dretg internaziunal e civils a la dieta annuala dal Forum economic mundial (WEF) a Tavau.

Pumpiers (PU)

Las 54 organisaziuns da pumpiers en il Grischun cun lur var 4000 appartegnentas ed appartegnents (AdP) furman in element d'acziun impurtant da las vischnancas, perquai ch'ellas pon disponer senza restricziuns ed entaifer minuts da lur pumpiers. Da quellas adempleschan 30 organisaziuns supplementarmain incumbensas spezialas tar eveniments da la viafier, da la via, dad ABC e.u.v.

Ils pumpiers èn organisaziuns generalas per prevegnir a donns e prestan accziuns en spezial tar:

- ▶ incendis ed explosiuns;
- ▶ eveniments da la natira;
- ▶ la protecziun ed il salvament d'umans e d'animals;
- ▶ accidents da viafier, da via ed auters accidents;
- ▶ eveniments dad ABC che pericliteschan umans, animals u l'ambient;
- ▶ intervenziuns en il senn da la protecziun da la populaziun.

Ils pumpiers collavuran tranter dad els e cun autras organisaziuns da la protecziun da la populaziun per cumbatter svelt ed efficaciamain eveniments da donn.

Vehichel d'intervenziun per binaris e vias da la VR.

Incendi d'in vehichel sin la A13, 2023.

Cumpetenzas impurtantas dals pumpiers

- ▶ Ils pumpiers possedan il dapli meds e la dapli glied da tut las organisaziuns a glisch blaua en il chantun. Quels sa laschan clamar en acziun da tuttas uras entaifer minutas tras in agen sistem d'alarm en gruppas fin a l'alarmament en massa.
- ▶ Sco fermezza sto vegnir validada la cumpetenzza da manar glied. Gia las squadras da l'intervenziun urgenta vegnan manadas da maina-aziuns scolads. Ina part considerabla dals uffiziers è scolada supplementarmain en la «direcziun tar eveniments gronds».
- ▶ Ils pumpiers èn mobils e tras quai independents. Els pon manar lur forzas d'acziun e lur meds svelt ad in lieu da donn.
- ▶ Per salvar persunas (da l'autezza, da la profunditad ed er en massa) disponan ils pumpiers da meds speziels efficazis. Ils equipments da protecziun speziels als pussibiliteschan er da far salvaments or da zonas da privel da tut gener.
- ▶ Ina rolla impurtanta giogan els cun la cumpetenzza da protecziun respiratoria. Cun ils apparats da respiraziun ch'èn independents da l'aria da respirar dals conturns èn els en cas da prestar acziuns en edifizis plain fim, en stabiliments da traffic sutterrans e.u.v.
- ▶ Ultra da quai disponan ils pumpiers en tut il chantun da meds speziels ed efficazis per cumbatter cunter eveniments dad ABC, cunter accidents da viafier, da via ed auters accidents sco er cunter incendis da guaud ed eveniments elementars.
- ▶ Ils pumpiers en il Grischun èn annualmain engaschads en var 1300 acziuns.

Durada da l'acziun

Ils pumpiers èn en cas da prestar acziuns che duran uras, ma er plirs dis. Els n'èn dentant betg previs per lavurs da restabiliment sco rumidas e.u.v. Cur che la fasa acuta è terminada, surdattan els il dumogn da l'eveniment per regla a lur partenaria, la protecziun civila.

Incendi d'ina acla a Salvaplauna, vischnanca da Sumvitg.

Tren da pumpiers e da salvament da las VFF.

Fatgs da sanadad (FS)

Sco ina da las tschintg organisaziuns partenarias da la protecziun da la populaziun garanteschian ils fatgs da sanadad, inclusiv il servetsch da salvament sanitar, il providiment medicinal da la populaziun e da las forzas d'acziun. Il chantun Grischun ha in sector da sanadad che funcziuna bain, che vegn rinforzà intenziunadamain cun planisaziun, coordinaziun e meds supplementars per esser en cas da dumagnar eveniments gronds e da proteger la populaziun. Il sector da sanadad sa cumpona d'instituziuns las pli differentas che adempleschan tuttas differentas incumbensas (parzias) en quest sector. Latiers tutgan tranter auter ospitals, clinics, servetschs da salvament, chasas da tgira, spitex, praticas da medischina generala, apotecas, dentistas e dentists ed anc bleras pli.

Sch'ins discorra dal sector da sanadad en la protecziun da la populaziun, vai en emprima lingua per la preparaziun e per l'acziun per dumagnar catastofas e situaziuns d'urgenza.

Ils fatgs da salvament dal servetsch sanitar èn in emprim med d'intervenziun. En il chantun Grischun è questa incumbensa delegada als ospitals regionals che mainan in servetsch da salvament e basas d'ambulanza. Per acziuns en territoris maltransibels entra en acziun il Salvament alpin grischun. La collavuraziun cun la polizia e cun ils pumpiers funcziuna bain en il mintgadi. En cas d'in eveniment cun bleras pazientas e blers pazients poi però dar stretgas pervia da las resursas stgarsas.

Las resursas dal mintgadi vegnan rinforzadas modularmain per dumagnar eveniments gronds. Per il commando al lieu dovri caders scolads spezialmain. Il manader da l'acziun sanitad (MA San) ed il medi directiv d'urgenza (MDU) ston estructurar il lieu da donn, coordinar l'andament e garantir la collavuraziun cun las organisaziuns partenarias. Il basegn supplementar da personal al lieu da donn vegn cuvri cun personas obligadas da far servetsch da protecziun civila. Ellas furman las uschenumnadas colonnas sveltas da sanitad e rinforzan las forzas d'acziun professiunalas. Supplementarmain pon er vegnir clamadas en acziun forzas d'acziun da las regions vischinas.

La scolaziun da las personas appartegnentas a la protecziun civila da las colonnas sveltas da sanitad è concepida uschè ch'ellas pon sustegnair en moda multifara las acziuns al lieu da donn. Ellas èn preparadas per funcziuns spezialas dal servetsch sanitar, dal sustegn da la direcziun e da la logistica. En il chantun Grischun èn staziunads quatter posts da succurs sanitar mobils e deposità material da sanitad supplementar. Plinavant èn ils ospitals obligads da prender si di e notg pazientas e pazients d'urgenza er senza in enviament tras la media u il medi. Els han supplementarmain en reserva tscherts medicaments u products medicinalas.

Vehichel d'intervenziun dal Salvament Cuira.

Ambulanza dal Salvament Engiadin'Ota cun sguard en la Val Bever.

Centrala dal clom d'agid sanitar (Centrala 144).

Uffizi da guaud e privels da la natira (UGP)

L'Uffizi da guaud e privels da la natira (UGP) è il post specialisà per privels da la natira en il Grischun. El surpiglia differentas incumbensas en il process dal Management integral da las ristgas tar privels da la natira (MIR PN) ed è uschia in partenari impurtant da la protecziun da la populaziun. Il selvicultur chantunal (manader da l'uffizi) è il suppleant dal schef dal Stab directiv chantunal. Il UGP è involvì en las trais fasas dal MIR PN sco suonda:

Prevenziun

Il UGP è competent per:

- cusseglia vischnancas, personas privatas, uffizis e gremis specialisads en cas da dumondas generalas davart privels da la natira;
- giuditgar ils privels e valitar las ristgas en il champ da competenza dal chantun;
- scolar e furmar supplementarmain las cussegliastras ed ils cussegliastrs locals da privels da la natira (CLP);
- elavurar per incumbensa da las vischnancas planisaziuns d'urgenza tar privels da la natira;
- avvertir las vischnancas davart eveniments meteorologics e natirals, che pon avair consequenzas pli grondas per tut il territori chantunal u per parts da quel (ensemien cun ulteriurs posts);
- tgirar intenziunadamain il guaud da protecziun ensemen cun la Confederaziun e cun las proprietarias ed ils proprietaris da guaud;
- planisar mesiras tecnicas per la protecziun cunter privels da la natira sin dumonda da las vischnancas e da terzas personas responsablas;
- determinar las zonas da privel tras las cumissiuns da privel.

Fasa da liquidaziun

Il UGP è competent per:

- ademplir la vicedirecziun en il Stab directiv chantunal (SDC) en situaziuns spezialas ed extraordinarias;
- giuditgar – sin dumonda – ils privels sin plaun chantunal sco er en cas d'eveniments extraordinaris;
- porscher ina cussegliaziun specifica en dumondas da privels da la natira;
- surpigliar – sin dumonda – la direcziun dal project per realisar mesiras immediatas e lavurs da reparaziun.

Regeneraziun /reconstrucziun

Il UGP è competent per:

- organisar la registraziun e l'evaluaziun dals eveniments;
- surpigliar la direcziun dals projects da reparaziun sin dumonda da las vischnancas e da terzas personas responsablas;
- registrar las ovras da protecziun e reglar lur controlla e mantegniment.

Uffizi da construcziun bassa (UCB)

Il chantun Grischun posseda ina vasta rait da vias chantunalas. Per il chantun alpin cun ses abitadis decentralis èn vias da traffic che funcziunan bain quasi las avainas da vita. Cun sia administraziun centrala a Cuira, ils set districts decentralis e la secziun Tecnica garantisce l'Uffizi da construcziun bassa la projectaziun, la construcziun, il mantegniment sco er il manaschi da las vias chantunalas.

Incumbensas da l'Uffizi da construcziun bassa

Protecziun da la populaziun

- ▶ En cas da catastrofes e da situaziuns d'urgenza garantisce l'Uffizi da construcziun bassa sco partenari da la protecziun da la populaziun che las vias chantunalas èn charrablas resp. procura ch'ellas pon puspè vegnir duvradas uschè svelts sco pussaivel.

Vias

- ▶ Il UCB è responsabel per projectar, construir, mantegnair e manar las vias chantunalas e lur indrizs technics tenor ils principis da la persistenza.
- ▶ Sco unitad territoriala V exequescha el per incumbensa da l'Uffizi federal da vias (UVIAS) il mantegniment architectonic e funcziunal pitschen da las vias naziunalas sin il territori chantunal.

Correcziun dals curs d'aua

- ▶ Il UCB cusseglia las vischnancas ed ils uffizis chantunals en dumondas da la correcziun dals curs d'aua.
- ▶ El è competent per il giudicament tecnic specific e per la cussegliaziun en connex cun la protecziun da las vias chantunalas e federalas cunter privels d'aua.

Traffic betg motorisà

- ▶ Il UCB cusseglia las vischnancas ed ils uffizis chantunals en dumondas dal traffic betg motorisà.
- ▶ Per incumbensa da las vischnancas po el surpigliar en funcziun directiva la projectaziun e la construcziun da la rait chantunala da vias da velo dal traffic quotidian.
- ▶ El determinescha la rait da vias dal traffic betg motorisà cun integrar las vischnancas e las regions.

Crudada da blocca sin la via
da la Val Calanca, 2020.

Uffizi per la segirezza da victualias e per la sanadad d'animals (USVA)

L'Uffizi per la segirezza da victualias e per la sanadad d'animals (USVA) ex-esquescha la legislaziun enturn il bainstar dals animals, las victualias, l'aua da baiver e da bogn, las chemicalias ed il radon.

Concernent la protecziun da la populaziun ha il USVA las suandantas incumbensas:

- ▶ Per mesirar la radioactivad e las substanzas nuschaivlas en victualias è cumpetent il chemicist chantunal. Per quai dovra el l'infrastructura dals labors da l'uffizi sez. En situaziuns extraordinarias sustegnan persunas appartegnentas da la protecziun civila (spezialistas e spezialists ABC) il labor.
- ▶ Il veterinari chantunal è – en coordinaziun cun la Confederaziun – la persuna da contact per il cumbat cunter epidemias d'animals. El è responsabel per la sensibilisaziun, la scolaziun e la furmaziun supplementara da las puras e dals purs sco er da las veterinarias e dals veterinaris. Per precauziun s'infurmescha el regularmain davart la situaziun e sustegna cun cussegl las parts numnadas qua survart. Las furmaziuns spezialas da la protecziun civila sustegnan il veterinari chantunal en il cumbat cunter epidemias d'animals, en spezial en il sector da l'organisaziun dal lieu da donn inclusiv la decontaminaziun da persunas, vehichels e material.
- ▶ Per prender emprovas e per analisar emprovas biologicas suspectusas designescha il USVA cussegliadras e cussegliaders spezialisads. Ellas ed els pon er vegnir clamads en cas d'accidents en labors cun organissemms u en cas d'accidents da transport cun substanzas biologicas. Per dumagnar situaziuns difficilas po il USVA dumandar en cas da basegn il sustegn da la defensiun ABC da Turitg u da las equipas d'acziun dal Departament federal da defensiun, protecziun da la populaziun e sport (DDPS).

Ina collavuratura che prepara in'emprova.

La guardia d'epidemias en acziun.

«Nus ans engaschain
per la protecziun e per
il bainstar dals umans
e dals animals – oz ed
en il futur»,

è la visiun dal USVA.

Uffizi per la natira e l'ambient (UNA)

L'Uffizi per la natira e l'ambient (UNA) è cumpetent per la realisaziun da las leschas federalas davart la protecziun da l'ambient, da las auas sco er da la natira e da la cuntrada. Las incumbensas che resultan da questas legislaziuns cumpiglian controllas da stabiliments inclusiv las mesiras da sanaziun eventualmain necessarias, il pajament da contribuziuns, l'examinaziun da projects concernent l'observaziun da las disposiziuns dal dretg da l'ambient, l'emissiu da permissiuns supplementaras, l'observaziun da l'ambient sco er l'informaziun e l'educaziun ecologica. Plinavant coordinescha il UNA las lavurs concernent la protecziun dal clima e l'adattaziun al clima. En la protecziun da la populaziun è il UNA ina part integrala dal Stab directiv chantunal.

Concernent la protecziun da la populaziun ha il UNA las suandantas incumbensas:

- ▶ Il UNA maina in servetsch da pichet da 24 uras. En cas da donn procura quel per il scleriment e per la reparaziun da donns consecutivs da l'ambient. Il servetsch da pichet sa furma da collavuraturas e collavuratur da las differentas partiziuns spezialisadas. La persuna responsabla per il servetsch da pichet porscha a las forzas d'acziun da la Polizia chantunala, dals pumpiers e da las vischnancas di e notg sustegn professiunal en cas da polluziuns acutas d'auas u dal terren en tut il chantun Grischun.
- ▶ Per prender emprovas e per analisar emprovas chemicas suspectusas metta il UNA Chemia a disposiziun cussegliastras e cussegliastrs spezialisads che pon er vegnir clamads en cas d'accidents cun substanzas en manaschis da chemia u tar il transport. En cas da basegn po il UNA clamar en agid la defensiun ABC da Turitg. La cussegliastra u il cussegliastr spezialisà fa per incumbensa da la Centrala naziunala d'alarm (CENAL) er mesiraziuns da la radioactivitad en l'ambient.
- ▶ Cun segirar il provediment cun aua da baiver en situaziuns d'urgenza duai vegnir garantì ch'il provediment normal cun aua da baiver funcziunia uschè ditg sco pussaivel, che disturbis vegnian eliminads svelt e che la quantitat d'aua da baiver necessaria per survivor saja disponibla da tut temp per la glieud indigena e per ils giasts. En collavuraziun cun la Protecziun civila garantisce il UNA il provediment d'aua da baiver en cas d'eveniments pitschens e mesauns. Plinavant procura il UNA per il mantegniment da la valur dal material grev per la spisgentaziun externa da provediments d'aua e scolescha il personal da la Protecziun civila.
- ▶ En cas d'eveniments da la natira cun grondas quantitats da material procura il UNA che lieus da deposit adattads, che sa chattan en ina distanza uschè curta sco pussaivel, possian vegnir definids e rendids accessibels uschè svelt sco pussaivel. Tals deposits ston sa laschar transferir en proceduras ordinarias, malgrà ch'els vegnan prendids a maun svelt.

Deposit da material da l'eveniment da la natira (Bondo).

Implant mobil per furnir aua da baiver.

Apparats per mesirar la radioactivitad en l'ambient.

AutoDaPosta

Incumbensas en situaziuns excepziunalas

La Auto da posta SA sco manadra principala dal traffic da personas regional public e dal traffic local public coordinescha en situaziuns excepziunalas la realisaziun da transports prioritars tranter las interpresas da transport concessiunadas sin via, e quai senza discriminaziuns, en spezial areguard las capacitads da transport disponibilas ed ils uraris.

Questas incumbensas servan a:

- ▶ proteger la populaziun u las basas da viver;
- ▶ prover la populaziun e l'economia cun rauba e cun prestaziuns da servetsch d'importanza existenziala;
- ▶ sustegnair las autoritads civilas u defender il pajais e sia populaziun.

Indicatur 2022

Vehichels	2279
Lingias	911
Lunghezza da la rait	18 191 km
Fermadas	11 268
Prestaziun annuala en kilometers	133,7 miu. km
Prestaziun per persuna en kilometers	951,0 miu. km
Giasts	156 miu.

Staziun d'autos da posta Cuira.

Auto da posta da Scuol a S-charl.

Ulteriuras infurmaziuns (per tudestg):
www.postauto.ch

Viafier retica (VR)

Incumbensas en situaziuns excepziunalas

En situaziuns extraordinarias ha la Viafier retica (VR) l'incumbensa legala da garantir il manaschi,

- ▶ per proteger la populaziun e sia basa da viver,
- ▶ per proveder la populaziun cun rauba e cun prestaziuns da servetsch d'impurtanza existenziala,
- ▶ per proveder l'economia cun rauba e cun prestaziuns da servetsch d'impurtanza,
- ▶ per sustegnair las autoritads civilas e la defensiun naziunala.

Indicatur

Lunghezza dal trajet	385 km
Cumpart da las construcziuns artificialas da la lunghezza dal trajet	20%
Dumber da fermadas e da staziuns	102
Punct il pli aut (Ospizio Bernina)	2253 m s.m.
Punct il pli bass (Tirano)	429 m s.m.
Pendenza la pli gronda (lingia dal Bernina)	70‰

Viafier retica en vischinanza da Filisur.

Bernina Express sin il viaduct da la Landwasser.

Ulteriuras infurmaziuns (per tudestg):
www.rhb.ch

Protecziun civila (PC)

Ina rolla speziala en il sistem da cooperaziun da la protecziun da la populaziun ha la Protecziun civila, ch'è – sco unica organisaziun partenaria – francada en la Constituziun federala e sa basa sin in'obligaziun da servetsch naziunala. En cas da catastrofes e da situaziuns d'urgenza che duran ditg e ch'èn grevas sustegna la Protecziun civila las organisaziuns partenarias da la protecziun da la populaziun (polizia, pumpiers, fatgs da sanadad sco er ils manaschis technics). En cas d'in eveniment surpiglia e maina ella er independentamain intervenziuns.

Incumbensas

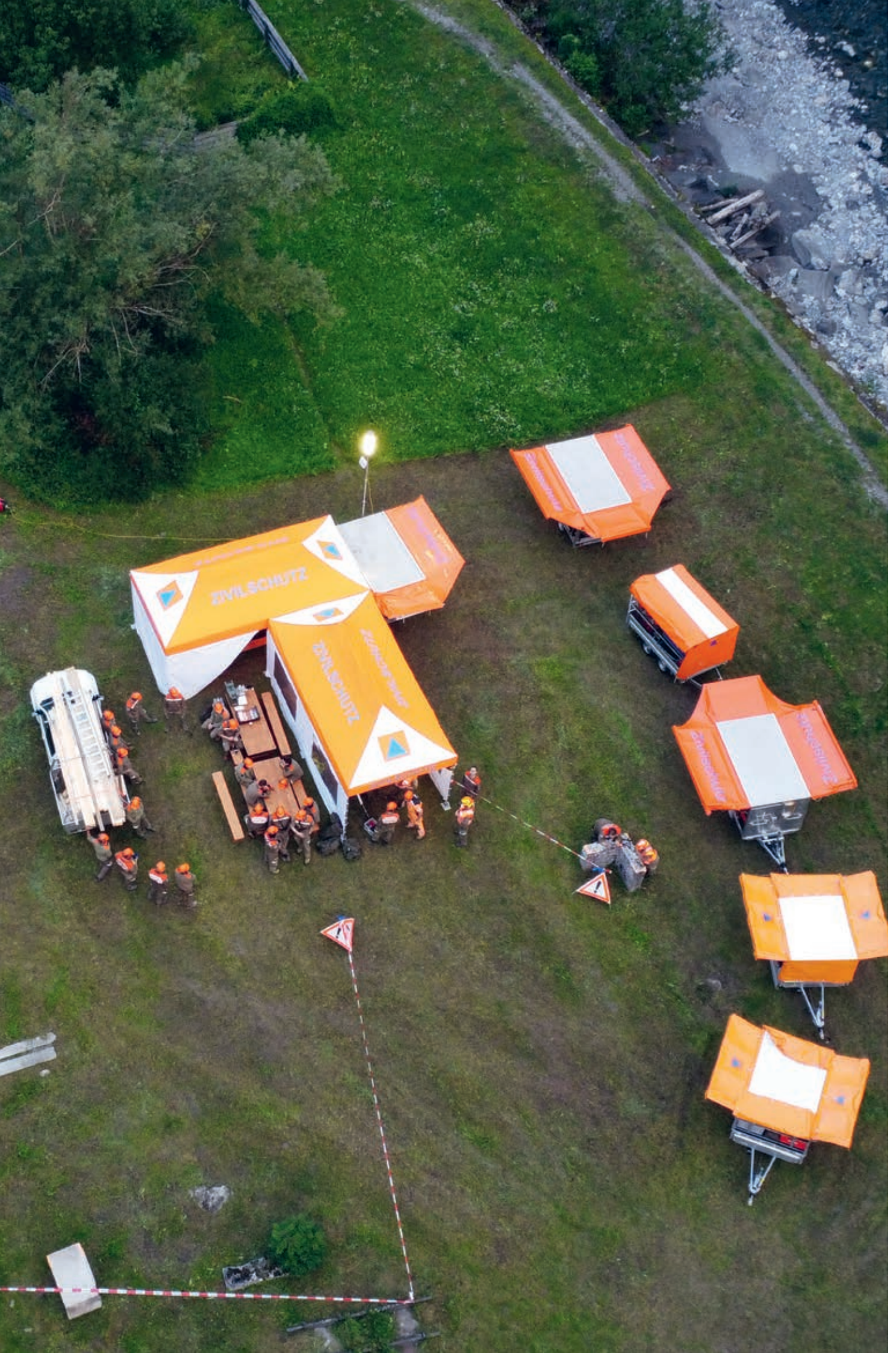
En cas da catastrofes e da guerra ha la Protecziun civila las suandantas incumbensas che restan per gronda part identicas:

- ▶ prestaziuns en cas da donns elementars (p. ex. salvaments or da muschnas, lavurs da reparaziun)
- ▶ prestaziuns en cas che infrastructuras criticas na funcziunan betg pli (p. ex. sustegn logistic da la populaziun pertutgada)
- ▶ prestaziuns en cas d'eveniments dad ABC (p. ex. mesurar la dosa dal lieu en cas d'ina radioactivitad augmentada, installar e manar posts da decontaminaziun)
- ▶ assistenza da persunas che tschertgan protecziun e ch'èn senza tetg
- ▶ rinforzament dal sustegn da la direcziun e da la logistica
- ▶ protecziun da bains culturals (en collavuraziun cun ils pumpiers e cun l'Uffizi da cultura)
- ▶ messa a disposiziun meds per alarmer la populaziun
- ▶ messa a disposiziun e gestiun da l'infrastructura da protecziun
- ▶ sustegn da las organisaziuns partenarias en la protecziun da la populaziun

En il chantun Grischun prestan actualmain var 2400 appartegnentas ed appartegnents da la Protecziun civila servetsch da protecziun civila. Ellas ed els èn incorporads en 12 cumpagnias regiunalas da la Protecziun civila ed en furmaziuns las pli differentas sco spezialistas e spezialists ABC, colonnas sveltas da sanidad, responsabels per l'infrastructura, care team, hotline, protecziun dals bains culturals, team da medias, cumbat cunter epidemias, salvament en profunditads sco er sco polizistas e polizists da la Protecziun civila. Sper las acziuns en cas d'urgenza tar catastrofes u situaziuns d'urgenza gida la Protecziun civila grischuna er tar lavurs d'utilitad publica per las vischnancas e tar il sustegn da la realisaziun d'occurrenzas grondas.

La Protecziun civila grischuna ha prestà l'onn 2020 var 9000 dis da servetsch en connex cun il cumbat cunter la pandemia (COVID-19).

5 | Organisaziuns directivas

Incumbensas

Per dumagnar catastrofas e situaziuns d'urgenza installescha la Regenza chantunala – en las vischnancas il Cussegl communal – in stab directiv. Sche differentas organisaziuns partenarias da la protecziun da la populaziun ston esser en acciun per in temp pli lung en situaziuns spezialas ed extraordinarias, èsi chaussa dal stab directiv da diriger e coordinar l'acciun. La Polizia chantunala prenda u promova mesiras da protecziun e da salvament immediatas e dirigia l'acciun fin ch'il stab directiv communal è daventà activ. Il stab directiv sa cumpona d'in schef, d'in schef dal stab, da represchentants da la vischnanca e dals schefs da ressort da las organisaziuns partenarias sco er da lur substitutas e substituts. Per ademplir sias incumbensas po el engaschar ulteriuras spezialistas e spezialists d'organisaziuns privatas u da l'administraziun. Entant che las organisaziuns partenarias dal sistem da cooperaziun lavuran directamain a la front dals eveniments, agescha il stab directiv davent dal spazi davos. El è la coliaziun cun la populaziun. L'infurmaziun, l'alarmament e la repartiziun d'instrucziuns da cumportament vegnan fatgas dal stab directiv. Sche l'eveniment na po betg vegnir dumagnà cun las resursas da persunal e da material disponiblas, procura el per ulteriur sustegn.

Intervenziun da REDOG a Bondo, 2017.

Situaziuns spezialas ed extraordinarias

Il chantun e las vischnancas èn responsabels per la gestiun d'eveniments en ina situaziun speziala ed extraordinaria. Ina situaziun speziala è avant maun, sch'il chantun u ina vischnanca n'è betg pli en cas da dumagnar las incumbensas assegnadas cun ils meds che stattan a disposiziun en il mintgadi. D'ina situaziun extraordinaria vegni discurrì, sch'ils meds na bastan betg pli en blers secturs u sch'in grond dumber da personas è pertutgà da l'eveniment. En cas d'in eveniment lavuran il chantun e las vischnancas stretgmain ensemen per dumagnar ils eveniments en ina moda uschè intenziunada ed efficazia sco pussaivel.

Ultra da quai vegnan prendidas mesiras preventivas per franar la probabilitad ch'eveniments capitian e per reducir lur dimensiun. In element impurtant dal provediment èn las analisas da la periclitaziun sin plaun chantunal e communal.

Stab directiv chantunal (SDC)

Sin plaun chantunal vegen clamà en acziun il Stab directiv chantunal en cas da situaziuns extraordinarias. Curt suenter l'eveniment, en l'uschenumnada fasa acuta, maina il cumandant da la Polizia chantunala il Stab directiv chantunal sco schef. En questa fasa stattan en il center la coordinaziun da las forzas d'acziun e dals meds disponibels, la segirada da colliaziuns da communicaziun, la realisaziun d'evacuaziuns e la repartiziun da meds da provediment impurtants a la populaziun pertutgada. Sche la situaziun è alura sut controlla, cumenza la fasa da restabiliment, en la quala i sa tracta en emprima lingia da coordinar las forzas auxiliaras ed ils meds disponibels. Durant la fasa da restabiliment ed er en il sector dal provediment è la direcziun dal Stab directiv chantunal chaussa dal manader da l'Uffizi da militar e da protecziun civila u da ses substitut, il manader da l'Uffizi da guaud e privels da la natira.

Al center dal Stab directiv chantunal appartegnan la cumandanta u il cumandant da la Polizia chantunala, las manadras u ils manaders da la partiziun «pumpiers» da l'Assicuranza d'edifizis, da l'Uffizi da sanadad, da l'Uffizi da construcziun bassa, da l'Uffizi da guaud e privels da la natira, da l'Uffizi per la natira e l'ambient e da l'Uffizi da militar e da protecziun civila. Per la prevenziun e per la superaziun d'eveniments da las situaziuns spezialas u extraordinarias po il Stab directiv engaschar represchentantas e represchentants necessaris d'uffizis u da manaschis. La scolaziun e la furmaziun supplementara da las commembras e dals commembers dal Stab directiv chantunal è chaussa da l'Uffizi da militar e da protecziun civila.

Exercizi d'in salvament en profunditads da la protecziun civila, 2021.

Engaschament da la hotline da corona, 2020.

Stabs directivs communals (SDCom)

En situaziuns spezialas ed extraordinarias sin il territori communal na ston las presidentas ed ils presidents communals sco er las autoritads communalas betg surpigliar sulets tut la direcziun da l'acziun. Cun il Stab directiv communal als sustegna in organ cun gronda represchentanza. Co ch'il Stab directiv communal sa cumpona, decida l'autorità communal. Ultra da l'executiva e da las collavuraturas e dals collavurats da l'administraziun fan expertas ed experts da las differentas organisaziuns partenarias da la protecziun da la populaziun ed il cusseglader local da privels da la natira da la vischnanca part dal Stab directiv communal. En in carnet d'obligaziuns vegnan assegnadas las incumbensas e las funcziuns a las commembras ed als commembers dal stab. Per esser preparà uschè bain sco pussaivel en cas d'in eveniment, porscha l'Uffizi da militar e da protecziun civila a las commembras ed als commembers dal Stab directiv communal la pussaivladad da sa participar a curs da scolaziun e da furmaziun supplementara.

Scolaziun da las commembras e dals commembers dals stabs directivs communals tras l'Uffizi da militar e da protecziun civila.

Organigram da l'Uffizi da militar e da protecziun civila (UMPC)

Departament da giustia, segirezza e sanadad

Cussegliaer guvernativ

Uffizi da militar e da protecziun civila

Manader da l'uffizi

Stab directiv chantunal (SDC)

Schef

Servetschs

Protecziun da la populaziun

Manader / vicemanader da l'uffizi

Planisaziun e realisaziun da mesiras d'agid e da sustegn per proteger la populaziun en situaziuns spezialas ed extraordinarias

Scolaziun e furmaziun supplementara da las commembras e dals commembers dal Stab directiv chantunal

Sustegn da la vischnanca tar sias incumbensas relevantas per la protecziun da la populaziun e scolaziun dals stabs directivs communalas

Militar

Manader

Clamada a l'orientaziun ed a la recrutaziun

Elavuraziun da dumondas da suspensiun dal servetsch e da dimora a l'exteriur

Imposiziun ed incassament sco er reimbursament da la taxa d'exemziun dal servetsch militar

Coordinaziun e controlla dals fatgs da tir ordaifer il servetsch

Protecziun civila Acziun / scolaziun

Manader

Scolaziun da la squadra e dal cader da la Protecziun civila dal Grischun

Garanzia da la prontezza permanenta a l'acziun

Sustegn da las organizaziuns partenarias da la Protecziun da la populaziun en cas da catastrofes e da situaziuns d'urgenza

Rinforzament e sustegn dals organs directivs chantunals

Prestaziun da lavurs da reparaziun e d'acziuns a favur da la cuminanza

Protecziun civila Edifizis

Manader

Direcziun da la construcziun da locals da protecziun tenor las directivas da la Confederaziun

Post da contact per patrinas e patrins da construcziun, instituziuns ed autoritads communalas en connex cun tut las mesiras architectonicas da la protecziun civila

Mantegniment e gestiun dal Center d'instrucziun da la protecziun civila Meiersboda

6 | Post da coordinaziun da la protecziun da la populaziun

L'Uffizi da militar e da protecziun civila è il post spezialisà e da coordinaziun chantunal per tut las dumondas dal sector da la protecziun da la populaziun, exequescha ses relaschs e prenda las mesiras e disposiziuns necessarias.

Las collavuraturas ed ils collavuratur dal sector da la protecziun da la populaziun accumpognan e cusseglian las partenarias ed ils partenaris da la protecziun da la populaziun grischuna.

En il sector da la protecziun da la populaziun vegnan fatgas – ensemen cun auters posts da servetsch e cun partenaris – las planisaziuns e las preparativas en vista a catastrofes e situaziuns d'urgenza e coordinadas en cas da donns las prestaziuns d'agid necessarias.

Contact

Uffizi da militar e da protecziun civila
Chastè da Haldenstein
Schlossweg 4
7023 Haldenstein

Tel. +41 81 257 35 23
Fax +41 81 257 21 37
info@amz.gr.ch
www.amz.gr.ch
bevoelkerungsschutz.gr.ch

Editur

Uffizi da militar e da protecziun civila (UMPC) dal Grischun
Chastè da Haldenstein
Schlossweg 4
7023 Haldenstein

Chargiar giu/download

www.djsg.gr.ch | www.amz.gr.ch | bevoelkerungsschutz.gr.ch

Concepziun e layout

GYSIN [Konzept+Gestaltung], Cuira

Index dals maletgs

Adobe Stock; p. 35, p. 44
USVA; p. 32, p. 33 (KEYSTONE-SDA-ATS)
UMPC; p. 3, p. 6, p. 10, p. 12, p. 14 survar, p. 15,
p. 16 survar/sutvar, p. 19 survar, p. 21,
p. 22 survar, p. 25 survar, p. 37–42
UNA; p. 34
UGP; p. 19 sutvar, p. 22 sutvar, p. 31
UFPP; p. 24 survar
BTG; p. 1, p. 14 sutvar
Cereghetti, Aris; p. 4
GVG pumpiers; p. 28, p. 29
Pocha; p. 7, p. 16 center, p. 20, p. 26, p. 27
OERP; p. 25 sutvar
VR, Andrea Badrutt; p. 36 sutvar
Shutterstock; p. 35, p. 36 survar
Centrala 144; p. 30
UCP; p. 18, p. 32

Departament da giustia, segirezza e sanadad

Hofgraben 5 | 7000 Cuira | T +41 81 257 25 13 | F +41 81 257 21 66 | info@djsg.gr.ch | www.djsg.gr.ch

Uffizi da militar e da protecziun civila

Protecziun da la populaziun | Chastè da Haldenstein | Schlossweg 4 | 7023 Haldenstein | T +41 81 257 35 23
info@amz.gr.ch | www.amz.gr.ch | bevoelkerungsschutz.gr.ch

Departement für Justiz, Sicherheit und Gesundheit
Departament da giustia, segirezza e sanadad
Dipartimento di giustizia, sicurezza e sanità